

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ АНГЛОМОВНИХ І УКРАЇНОМОВНИХ ТЕКСТІВ З МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ І КУЛЬТУР

Я. Г. Фабрична

Київський національний лінгвістичний університет

У статті досліджуються лінгвостилістичні особливості англomовного та українomовного методичного дискурсу у зіставному аспекті. Вивчаються особливості мовного оформлення, визначаються спільні риси і відмінності англomовних і українomовних методичних текстів, на матеріалі яких формується професійно орієнтована компетентність у письмовому двосторонньому перекладі майбутніх викладачів іноземних мов і культур.

Ключові слова: фаховий (методичний) текст, стилістичні особливості, структурні особливості, мовні особливості.

Я. Г. Фабричная. Лингвостилеетические характеристики англосзычных и украиносзычных текстов по методике преподавания иностранных языков и культур. В статье исследуются лингвостилеетические особенности англосзычного и украиносзычного методического дискурса в сравнительном аспекте. Изучаются особенности языкового оформления, определяются общие черты и отличия методических текстов, на материале которых формируется профессионально ориентированная компетентность в письменном двостороннем переводе будущих преподавателей иностранных языков и культур.

Ключевые слова: специальный (методический) текст, стилистические особенности, структурные особенности, языковые особенности.

Ya. Fabrychna. Linguistic and Stylistic Features of English and Ukrainian Texts on Foreign Languages and Cultures Teaching. The article deals with the linguistic and stylistic features of English and Ukrainian methodological discourse in the contrastive aspect. Language peculiarities, common and contrastive features of English and Ukrainian methodological texts are explored with the aim of forming the future teachers of foreign languages and cultures profession specific competence in bilateral translation.

Key words: professional (methodological) text, stylistic features, compositional and structural features, language peculiarities.

Питання розвитку вмінь письмового двостороннього перекладу (ПДП), необхідних для успішного здійснення майбутніми викладачами іноземних мов і культур (ІМіК) посередницької функції в межах професійної іншомовної міжкультурної комунікації, є одним з актуальних завдань підготовки майбутніх фахівців у сфері викладання ІМіК. Уміння перекладати фахові тексти належать до основних компонентів професійно орієнтованої компетентності у ПДП. Специфіка діяльності перекладача фахових текстів зумовлена особливостями цих текстів, а результат діяльності перекладача визначається шляхом зіставлення тексту оригіналу (ТО) з текстом перекладу (ТП) [3, с. 59]. У зв'язку з цим особливого значення набувають питання, пов'язані з визначенням лінгвостилістичних характеристик англomовних і українomовних текстів з методики викладання ІМіК.

Протягом останніх десятиріч фахові тексти з методики викладання ІМіК були предметом багатьох досліджень [1; 2; 10; 14; 19]. Науковцями, зокрема, виявлено специфіку композиційно-структурних компонентів Інтернет-текстів фахової британської преси [19]; описані основні жанрові риси професійно спрямованих повідомлень (доповідей та лекцій), уточнені критерії їх відбору для розробки методики навчання майбутніх учителів англійської мови професійно спрямованого аудіювання [1]; встановлені та описані жанрові різновиди наукової статті, релевантні для міжкультурної професійної комунікації випускників мовного педагогічного

вищого навчального закладу [14]; досліджені особливості фахових Інтернет-текстів для розробки методики навчання майбутніх учителів німецькомовного професійного читання [10]; проаналізовані лінгвостилістичні характеристики текстів британських методичних і педагогічних електронних наукових видань для формування професійно орієнтованої читацької компетентності у майбутніх викладачів англійської мови [2].

У зазначених дослідженнях фахові тексти з методики навчання ІМіК виступають матеріалом для формування професійно орієнтованих компетентностей в аудіюванні [1], читанні [2; 10], письмі [14], проте поза увагою дослідників залишається професійно орієнтована компетентність у ПДП. З огляду на зазначене та на той факт, що переклад, як особливий вид міжкультурної мовленнєвої комунікації, здійснюється з урахуванням співвідношення між вихідною мовою і мовою перекладу [16, с. 14], а для розуміння вихідного тексту і побудови правильно сформульованих і маючих певний зміст висловлювань у процесі письмового перекладу вирішальне значення має володіння системами двох мов у зіставному аспекті [3, с. 32], ставимо за мету статті розкрити специфіку мовного оформлення англомовних та україномовних фахових методичних текстів, розглянувши їх стилістичні та лінгвістичні особливості у зіставному аспекті, визначити їх спільні риси і відмінності, без дослідження яких неможлива розробка ефективної методики навчання майбутніх викладачів ІМіК професійно орієнтованого ПДП, зокрема відбір та організація матеріалу для навчання ПДП методичних текстів.

Матеріалом аналізу лінгвостилістичних особливостей методичних текстів слугували англомовні й україномовні тексти різних жанрів автентичних фахових видань: підручників, посібників, монографій, періодичних видань, електронних періодичних видань тощо (див. приклади використаних джерел).

Результати аналізу лінгвостилістичних особливостей методичних текстів дозволяють стверджувати, що методичні тексти забезпечують спілкування фахівців у сфері методики викладання ІМіК, тобто вони є засобом спілкування у сфері науки і науково-педагогічної діяльності і належать до наукового стилю мовлення. Основна функція цього стилю – інформативна; він характеризується такими ознаками, як спрямованість на пошук істинності спеціальної інформації, неупередженість в пошуках істини, ґрунтовна обізнаність з проблеми і теми, попередня підготовленість висловлювання, ретельний відбір мовних засобів тощо [11; 12; 15; 17]. До спільних стилістичних рис фахових текстів з методики викладання ІМіК в обох порівнювальних мовах можна віднести: інформативну насиченість, узагальненість і об'єктивність, смислову точність і однозначність, логічність, мовну нормативність, вживання загальних стандартизованих зворотів (кліше) (наприклад: *This corresponds with ...*, *In order to fulfill this aim ... to find out whether ...* / З огляду на вищезазначене ..., вважаємо за доцільне..., враховуючи результати досліджень ...), інтертекстуальність, яка представлена цитатами, посиланнями, виносками тощо, наявність графічної мови у вигляді таблиць, рисунків, графіків тощо.

Орієнтуючись на результати досліджень англомовного [6; 12; 18; 19] та україномовного наукового дискурсу [11; 15; 17], їх порівняльного аналізу [4; 5; 7], до стилістичних відмінностей англомовних і україномовних методичних текстів відносимо властиві українському науковому дискурсу відсторонену манеру викладу та безособовість, яка маркується вживанням займенника “ми” на позначення автора. Це свідчить про те, що автор представляє колектив авторів та слугує засобом залучення читача до його аналітичних міркувань [4]. Наведемо приклади безособовості та відстороненої манери викладу матеріалу в україномовних методичних текстах: *Відповідно до виробничих функцій, виділимо професійні вміння майбутніх учителів ІМ. Таким чином, нами було визначено поняття ПКК у читанні майбутніх учителів ІМ, окреслено теоретичні передумови формування ПКК, ...*. Персональність англомовного наукового дискурсу актуалізується у вживанні займенника “I” на позначення автора [4]. Наприклад: *My purpose in conceiving and editing this volume was to bring together a horizon-broadening variety of initiatives, projects, and*

activities related to teacher education that can make language teaching communicative in the broadest, most meaningful sense. In this monograph I will explore and summarize recent research on second language testing washback, first by compiling definitions of washback and related constructs.

Персональність англомовних наукових текстів, методичних зокрема, пов'язана з іншою стилістичною рисою, яка не властива україномовним методичним текстам, – вживання емоційно забарвленої лексики (наприклад: *The findings of the study suggest that a culture class is significantly beneficial in terms of language skills, raising cultural awareness, changing attitudes towards native and target societies, and contribution to the teaching profession.*). Українська наукова комунікація характеризується більш стриманими оцінками позитивних моментів і гострішим акцентуванням критичних зауважень [4].

Іншою відмінною рисою англомовних методичних текстів є наявність розмовних елементів. Це пояснюється менш суворими жанрово-стилістичними вимогами до наукового стилю, що утвердилися в англійській мові та створюється завдяки використанню запитань, які спрямовують думку читача у певному руслі [4] (наприклад: *Does communicative language teaching, or CLT, mean teaching conversation, an absence of grammar in a course, or an emphasis on open-ended discussion activities as the main features of a course?*). В українських наукових публікаціях функцію таких запитальних речень виконують спонукальні речення (наприклад: *Розгляньмо ... Проаналізуймо ... Визначимо ...*).

Результати аналізу стилістичних особливостей англомовних і україномовних методичних текстів представлені у зіставному аспекті у табл. 1. Знаком “+” позначена наявність певної характеристики, знаком “-” та “-” не є характерним” – її відсутність.

Таблиця 1

Стилістичні особливості методичних текстів

Стилістичні характеристики	Англійська мова	Українська мова
1. інформативна насиченість	+	+
2. узагальненість і об'єктивність	+	+
3. смислова точність і однозначність	+	+
4. логічність	+	+
5. мовна нормативність	+	+
6. вживання загальних стандартизованих зворотів (кліше)	+	+
7. інтертекстуальність	+	+
8. наявність графічної мови	+	+
9. безособовість	--	+
10. персональність	+	не є характерним
11. вживання емоційно забарвленої лексики	+	не є характерним
12. наявність розмовних елементів	+	не є характерним

Визначені стилістичні особливості англомовних і україномовних методичних текстів мають бути враховані в процесі формування у студентів магістратури професійно орієнтованої компетентності у ПДП, зокрема розвитку вмінь аналізувати стилістичні характеристики ТО з метою виявлення труднощів перекладу, зіставляти стилістичні характеристики письмових текстів в обох мовах і відбирати ті, які необхідно використати згідно з задумом автора повідомлення і з урахуванням особливостей його адресата, дотримуватися відповідності стилю у перекладі.

Знання структурних характеристик текстів з методики навчання ІМіК, прийомів організації фахових текстів, засобів зв'язку між окремими частинами тексту (когезія і когерентність) створюють підґрунтя для розуміння вихідного тексту і правильної побудови висловлювань.

Ці знання входять до складу професійно орієнтованої компетентності у ПДП майбутніх викладачів ІМіК. Тому вважаємо за доцільне описати структурні особливості методичних текстів в обох порівнювальних мовах.

Отже, структурні особливості методичних текстів, які забезпечують логічність викладення, полягають у чіткій структуризації, тобто членування тексту на глави, частини, розділи тощо [5], що полегшує адресанту процес кодування інформації, а адресату – її декодування, а також забезпечують концентрацію уваги на фактах, що викладаються [13, с. 145]; використанні засобів логічного зв'язку (наприклад: *in addition, as a result, consequently, although, generally, furthermore / отже, таким чином, узагальнюючи, оскільки*). Наведемо у таблиці структурні особливості методичних текстів в узагальненому вигляді (див. табл. 2).

Таблиця 2

Структурні особливості методичних текстів

Структурні характеристики	Англійська мова	Українська мова
1. Чітка структуризація	+	+
2. Вживання засобів логічного зв'язку	+	+

Ми визначили й описали структурні особливості методичних текстів з метою їх урахування в процесі формування у студентів магістратури професійно орієнтованої компетентності у ПДП, зокрема розвитку вмінь проектувати і створювати тексти різного типу двома мовами відповідно до прийнятих у певному мовному середовищі правил (вміння вибудовувати логічну послідовність викладу думок автора ТО в ПІ; будувати правильні темо-ремаічні послідовності; використовувати адекватні засоби зв'язку між окремими частинами тексту; поєднувати форму і зміст таким чином, щоб отримати повноцінні зв'язні логічно послідовні тексти перекладу різного типу двома мовами відповідно до задуму автора, комунікативної ситуації і соціокультурним нормам спілкування тощо).

Варто зазначити, що окремі фахові тексти характеризуються зазначеними стилістичними і структурними рисами тією чи іншою мірою. Однак всім цим текстам властиве використання мовних засобів, які сприяють задоволенню потреб комунікації в сфері методики викладання ІМіК. Отже, перейдемо до визначення мовних особливостей методичних текстів, які представлені лексичними і граматичними особливостями.

Функціонування мови у фаховому тексті на лексичному рівні забезпечує чітко встановлена термінологія [8; 9]. Саме використання термінів визначає інформативну насиченість, смислову точність і однозначність наукового викладу [15]. Т. Р. Кияк виділяє 4 типи фахової лексики: 1) терміни даної галузі, що мають власну дефініцію; 2) міжгалузеві загальнонаукові термінологічні одиниці; 3) напівтерміни або професіоналізми; 4) професійні жаргонізми, які не претендують на точність та однозначність, мають великий рівень образності та емоційно забарвлене значення. На основі проведеного аналізу стверджуємо, що до словника англomовних і україномовних методичних текстів входять такі лексичні одиниці (ЛО): вузькогалузеві методичні терміни (наприклад: *communicative competence, productive skills, drill, direct learning strategies, skimming, pre-teaching activities / іншомовна комунікативна компетентність, види мовленнєвої діяльності, навички техніки читання, вміння письма, мовленнєва зарядка, вибіркове читання*); міжгалузеві наукові терміни: педагогічні (наприклад: *assessment, curriculum, management of student participation, priori syllabus, Teacher Development Course / навчальна діяльність, рефлексивний підхід, автономність навчання, навчальна програма, цілі навчання, поточний контроль*), психологічні (наприклад: *intrinsic motivation principle, language ego, self-esteem, visual style / зорове сприйняття, умовні рефлексії, індивідуальні особливості, когнітивна психологія*), лінгвістичні (наприклад: *discourse, native language effect, spelling, grammar structure, genre / лексична одиниця, семантичне поле, словосполучення, функціональні стилі мови*); загальнонаукові ЛО (наприклад: *general notions, needs analysis, improvement, evaluation, tendency, function, review, outcome /*

функціонування, класифікація, типологія, критерій, гіпотеза, актуальність проблеми, наукове значення, апробація, експериментальна база, ступінь дослідженості); професіоналізми, які представлені так званою виробничою лексикою [9] (наприклад: *warming-up, brainstorming, jigsaw activity, yes/no questions, matching, upper-intermediates* / рівень “виживання”, заліковка, вікно (між уроками)); загальнонавчівані ЛО (наприклад: *process, attention, organize, practice / інтеграція, компонент, аспект, ракурс*); абревіатури методичної термінології [2] (наприклад: *EAP – English for Academic Purposes, ESL – English as a Second Language, TESOL – Teaching English to Speakers of Other Languages, PPP – presentation, practice, production, SLT – situational language teaching, TPR – total physical response, RelEx – relating language examinations / ІМіК – іноземні мови і культури, ІКК – іношомовна комунікативна компетентність, ЛСК – лінгвосоціокультурна компетентність, АЛК – англійськомовна лексична компетентність, ПОЧК – професійно орієнтована читацька компетентність, НМК – навчально-методичний комплекс*).

Таким чином, на лексичному рівні методичні тексти в обох мовах характеризуються наявністю спільних рис, які представлені в узагальненому вигляді у табл. 3.

Таблиця 3

Мовні особливості методичних текстів на лексичному рівні

Лексичні особливості	Англійська мова	Українська мова
1. використання термінів (методичних, педагогічних, психологічних, лінгвістичних, загальнонаукових, професіоналізмів)	+	+
2. використання загальнонавчіваних ЛО	+	+
3. використання абревіатур та скорочень	+	+

Результати аналізу мовних особливостей методичних текстів на лексичному рівні будуть враховані в процесі відбору та організації навчального матеріалу, укладанні лексичного мінімуму методичних термінів та в процесі формування професійно орієнтованої компетентності у ПДП, зокрема в процесі формування рецептивних і репродуктивних лексичних навичок ПДП, розвитку вмінь аналізувати та інтерпретувати ЛО, знаходити еквіваленти термінам, скороченням, абревіатурам тощо, дотримуватися лексичної одноманітності, постійності термінології, застосовувати лексичні трансформації.

Перейдемо до особливостей мовного оформлення методичних текстів на граматичному рівні. В методичних текстах використовуються такі самі синтаксичні структури та морфологічні форми, як і в інших текстах. Проте результати аналізу свідчать, що певна кількість граматичних явищ спостерігається тут частіше, ніж в інших.

Синтаксис методичних текстів в обох мовах представлений такими конструкціями: прості двоскладні речення зі складним присудком, що складається з дієслова-зв'язки та іменної частини, використання яких характерно для визначення понять та опису реальних об'єктів (наприклад: *Language is a system for the expression of meaning. The primary units of language are not merely its grammatical and structural features, but categories of functional and communicative meaning as exemplified in discourse. / Компетентність в аудіюванні є здатністю слухати автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту в умовах прямого й опосередкованого спілкування. Ще одним складником КА є декларативні та процедурні знання.*); складні речення з переважанням складнопідрядних речень над складносурядними (наприклад: *Learning is the conscious representation of grammatical knowledge that has resulted from instruction, and it cannot lead to acquisition. Particular objectives for CLT cannot be defined beyond this level of specification, since such an approach assumes that language teaching will reflect the particular needs of the target learners. / Залежно від того, чи зберігаються в довготривалій пам'яті слухача певні зразки мовлення, він сприймає мовну інформацію як знайому чи незнайому.*

Складною для сприймання є логічна інтонація, яка членує фрази на закінчені смислові відрізки, слугує для виділення основної думки та визначає комунікативний тип фрази.); поширені речення з однорідними членами, які слугують засобами логічного зв'язку (наприклад: *The Council of Europe expanded and developed this into a syllabus that included descriptions of the objectives of foreign language courses for European adults, the situations in which they might typically need to use a foreign language (e.g., travel, business), the topics they might need to talk about (e.g., personal identification, education, shopping), the functions they needed language for (e.g., describing something, requesting information, expressing agreement and disagreement), the notions made use of in communication (e.g., time, frequency, duration), as well as the vocabulary and grammar needed. / Недостатній рівень розвитку фонематичного слуху, відсутність адекватних вимовних навичок, недостатня сформованість акустико-артикуляційних образів відволікають увагу молодшого школяра на мовну форму повідомлення, в результаті чого він не розпізнає значення слів і синтагм як одиниць сприймання.); неозначено-особові речення, використання яких дає змогу зосередити увагу на дії і забезпечує узагальненість і об'єктивність викладення (наприклад: *It is now generally recognised that language learning strategies are the key to learner autonomy. / Принципом формування англомовної лексичної компетентності вважають систему теоретичних дидактико-методичних положень, які варто використовувати для досягнення раціонального процесу навчання та ефективного керування ним.)**

На морфологічному рівні методичні тексти в обох порівнювальних мовах характеризуються такими особливостями: переважання іменних конструкцій над дієслівними (наприклад: *an individual's arrangement of information, concentration on general comprehension of the text, the equally rapid acceptance of these new principles by British language teaching specialists / на основі зв'язності з урахуванням вимог комунікації, в процесі читання текстів, критична оцінка шляхів вирішення завдань, поєднання в процесі слухового сприймання мнемічної та логіко-смислової діяльності); вживання дієприслівникових та дієприкметникових зворотів (наприклад: *Perhaps we can clarify this term by first comparing it with the concept of grammatical competence. ... follow-up reading, writing, or vocabulary activities based on the dialog may be introduced. / Враховуючи той факт, що...; проаналізувавши дослідження, ...); вживання інфінітивних конструкцій (наприклад: *For them it would be more efficient to teach them the specific kinds of language and communicative skills needed for particular roles, (e.g., that of nurse, engineer, flight attendant, pilot, biologist, etc.) rather than just to concentrate on more general English. / Усвідомленість у ТЧ – це здатність того, хто оволодіває ІМ, розмірковувати над процесами формування своєї ТЧ і оволодівати читанням, конструюючи систему власних читацьких знань.); вживання дієслів, що позначають процеси (наприклад: *effect, assure, perform, obtain, provide, give, involve, entail, imply, result in, lead to, to be ascribed to, to be attributed to / виконувати, сприяти, залучати, виступати, забезпечувати, визначати, спрямовувати, підкреслювати); вживання дієслова переважно у теперішньому часі (наприклад: *Graphic organisers provide the learner with a different way of seeing and thinking about information. The communicative approach in language teaching starts from a theory of language as communication. In a number of influential books and papers, Halliday has elaborated a powerful theory of the functions of language, which complements Hymes's view of communicative competence for many writers on CLT seven basic functions that language performs for children learning their first language. / У процесі навчання техніки читання іноземною мовою здійснюється перенос частини сформованих навичок читання рідною мовою у сферу іноземної мови. Алфавітний метод (або метод читання по складах) навчання ТЧ базується на запам'ятовуванні алфавітних назв літер.); вживання дієслова переважно в пасивній формі (наприклад: *Visual tools such as graphic organisers are being increasingly employed. Language barriers (words, grammar) are removed, so that learners can focus on the connections between information. / Процес формування КТЧ іноземною мовою ускладнюється певними труднощами, які зумовлені цілим рядом об'єктивних та суб'єктивних факторів. Термінологія, як правило,******

однозначно розуміється фахівцями в даній галузі. На кожному з етапів виконуються відповідні вправи для навчання техніки читання.); вживання модальних дієслів (наприклад: *Communicative language teaching can be understood as a set of principles about the goals of language teaching, how learners learn a language, the kinds of classroom activities that best facilitate learning, and the roles of teachers and learners in the classroom. The students may refer to their textbook, and follow-up reading, writing, or vocabulary activities ...* / При формуванні КТЧ учитель, насамперед, повинен враховувати об'єктивні труднощі орфографічної системи вивчуваної мови (особливо англійської), які склалися історично. Усі труднощі іноземних текстів учні мають подолати поступово.).

Визначивши спільні граматичні риси англомовних і україномовних методичних текстів, розглянемо їхні відмінності. Поділяючи точку зору В. І. Карабана [7], зазначимо, що в англійських фахових текстах значно частіше, ніж в українських, вживаються форми пасивного стану та безособові форми дієслова, дієприкметникові звороти й специфічні синтаксичні конструкції, особові займенники першої особи однини та одночленні інфінітивні й номінативні речення тощо [7, с. 14]. В українській мові відсутні артиклі, що вживаються в англійській мові як певні означення та сигналізують особливості розподілу інформації в англійському реченні. В українській мові відсутні герундій, часові форми дієслова груп Continuous, Perfect, складні підметові та додаткові інфінітивні конструкції, а в англійській мові – дієприслівники, категорія роду іменників і прикметників тощо. Певні розбіжності існують і в будові речення: на відміну від української мови, де група підмета нерідко може міститися після групи присудка, в англійській мові порядок головних членів речення фіксований.

Знання граматичних особливостей англомовних і україномовних методичних текстів, вміння аналізувати, зіставляти і відбирати граматичні форми згідно з комунікативним наміром автора, ситуацією тощо в процесі ПДП, застосовувати граматичні трансформації входять до складу професійно орієнтованої компетентності у ПДП майбутніх викладачів ІМіК, в процесі формування якої необхідно враховувати мовні особливості методичних текстів на граматичному рівні. Наведемо у таблиці мовні особливості методичних текстів на граматичному рівні (див. табл. 4).

Таблиця 4

Мовні особливості методичних текстів на граматичному рівні

Граматичні особливості	Англійська мова	Українська мова
1. вживання простих двоскладних речень зі складним присудком	+	+
2. переважання складнопідрядних речень над складносурядними	+	+
3. вживання поширених речень з однорідними членами	+	+
4. вживання неозначено-особових речень	+	+
5. домінування прямого порядку слів у реченнях	+	Не є характерним
6. переважання іменних конструкцій над дієслівними	+	+
7. вживання дієприслівникових та дієприкметникових зворотів	+	+
8. вживання інфінітивних конструкцій	+	+
9. вживання герундія, складних підметових та додаткових інфінітивних конструкцій	+	--
10. вживання дієслів, що позначають процеси	+	+
11. вживання дієслова переважно у теперішньому часі	+	+
12. вживання дієслова переважно в пасивній формі	+	+
13. вживання модальних дієслів	+	+
14. вживання артиклів	+	--
15. вживання дієприслівників	--	+
16. категорії роду іменників і прикметників	--	+

Таким чином, у статті представлено результати аналізу стилістичних, структурних і мовних особливостей презентації фахової інформації в англомовних і україномовних методичних текстах у зіставному аспекті. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у врахуванні цих особливостей у процесі відбору та організації матеріалу для навчання професійно орієнтованого ПДП майбутніх викладачів ІМіК.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бочкарьова О. Ю. Методика навчання майбутніх учителів англійської мови професійно спрямованого аудіювання : дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.02 / Бочкарьова Олена Юріївна. – К., 2007. – 278 с.
2. Британ Ю. В. Лінгвостилістичні характеристики професійно орієнтованих текстів Британських наукових періодичних електронних видань / Ю. В. Британ // Вісник КНЛУ. Серія “Педагогіка та психологія”. Вип. 20. – 2011. – С. 10–18.
3. Гавриленко Н. Н. Обучение перевода в сфере профессиональной коммуникации: монографія / Н. Н. Гавриленко. – М. : РУДН. 2008. – 175 с.
4. Дубенко О. Ю. Англо-американські та українські наукові тексти в порівняльно-стилістичному аспекті [Електронний ресурс] / О. Ю. Дубенко. – Режим доступу до джерела : http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Nvnu/filolog/2009_16/R4/Dubenko.pdf
5. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів / О. Ю. Дубенко. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2005. – 224 с.
6. Іванюк М. В. Характеристика сучасного англомовного наукового дискурсу [Електронний ресурс] / М. В. Іванюк. – Режим доступу до джерела : <http://eprints.zu.edu.ua/5649/1/138-140.pdf>
7. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури / В. І. Карабан. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 576 с.
8. Кияк Т. Р. Фахові мови як новий напрям лінгвістичного дослідження [Електронний ресурс] / Т. Р. Кияк. – Режим доступу до джерела : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/2009_121/articles/
9. Кияк Т. Р. Функції та переклад термінів у фахових текстах [Електронний ресурс] / Т. Р. Кияк. – Режим доступу до джерела : <http://eprints.zu.edu.ua/1545/1/84.pdf>
10. Корейба І. В. Методика навчання професійного читання майбутніх учителів німецької мови з використанням Інтернет-ресурсів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Корейба Інна Василівна. – К., 2011. – 286 с.
11. Мацько Л. І. Культура української фахової мови : навчальний посібник / Л. І. Мацько, Л. В. Кравець. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2007. – 360 с.
12. Мороховский А. Н. Стилистика английского языка : Учебник / А. Н. Мороховский, О. П. Воробьева, Н. И. Лихошерст, З. В. Тимошенко. – К. : Выща шк., 1991. – 272 с.
13. Пасічник Т. Д. Методика навчання майбутніх філологів писемного двостороннього перекладу комерційних листів : дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.02 / Пасічник Тетяна Дмитрівна – К., 2011. – 300 с.
14. Сабанова Л. В. Формирование профессионально ориентированной письменной речи на продвинутом этапе подготовки студентов языкового педагогического вуза : французский язык : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Сабанова Лия Валентиновна. – М., 2007. – 225 с.
15. Семенов О. М. Культура наукової української мови : навчальний посібник / О. М. Семенов. – К. : Видавничий центр “Академія”, 2010. – 216 с.
16. Швейцер А. Д. Перевод как акт межкультурной коммуникации / А. Д. Швейцер // Актуальные проблемы межкультурной коммуникации : сб. ст. – М. : МГЛУ, 1999. – С. 180–187.
17. Шепітько С. В. Компоненти наукового дискурсу. [Електронний ресурс] / С. В. Шепітько – Режим доступу до джерела : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Nz/89_5/statti/39.pdf

18. Emery P. G. Text Classification and Text Analysis in Advanced Translation Teaching [Електронний ресурс] / P. G. Emery – Режим доступу до джерела : <http://www.erudit.org/revue/META/1991/v36/n4/002707ar.pdf>
19. McCarthy M. Discourse Analysis for Language Teachers / M. McCarthy – Cambridge : Cambridge University Press, 1991. – 205 p.

ПРИКЛАДИ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вісник КНЛУ Серія “Педагогіка та психологія”. Вип. 20. – 2011. – 222 с.
2. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія “Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов”. № 1002 – 2012. – 179 с.
3. Іноземні мови : науково-методичний журнал. – К. : Київський національний лінгвістичний університет, видавництво “Ленвіт”. N 2 – 2010. – 64 с.
4. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції : курс лекцій : навч.-метод. посібник [для студ. мовних спец. осв.- каліф. рівня “магістр”] / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. [за ред. С. Ю. Ніколаєвої]. – К. : Ленвіт, 2011. – 344 с.
5. Bailey K. M. Washback in Language Testing / K. M. Bailey – The TOEFL Monograph Series, 1999. – 54 p.
6. Bernhardt E. B. Teaching other languages / E. B. Bernhardt – Educational practices series, 2010. – 31 p.
7. English Teaching Forum 2012, Volume 50, № 1–3.
8. Farrel T. “Action Research” in Reflective Language Teaching: From Research to Practice / T. S. C. Farrel – Continuum, 2007. – P. 94–106.
9. Hadfield J. Introduction to Teaching English / J. Hadfield, Ch. Hadfield – Oxford University Press, 2011. – 176 p.
10. Pelletier J. Supporting Early Language and Literacy. Research monograph / J. Pelletier – A research-into-practice series, 2011. – 4 p.
11. Richards J. C. Communicative Language Teaching Today / J. C. Richards – Cambridge University Press, 2006. – 47 p.
12. Teaching English [Електронний ресурс] – режим доступу до джерела : <http://www.teachingenglish.org.uk/articles/methodology>
13. The Internet TESL Journal [Електронний ресурс] – режим доступу до джерела : <http://iteslj.org/>
14. The Modern Language Journal. Special Issue : The Supplementary Issue : Research in and Around the Language Classroom : Qualitative and Quantitative Approaches. Volume 95, Issue Supplement s1 – 2011 – 198 p.